

ÓRAVÁZLAT

Készítette: Tófalvi Tímea földrajz szakos tanár, Marosi Gergely Általános Iskola, Siménfalva

Tantárgy: Földrajz

Osztály: VIII. osztály

Témakör: Románia népessége

Tanítási egység megnevezése: Erdély etnikai térszerkezete

Tanóra típusa: ismereteket elmélyítő, gyakorló óra

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási célja:

A tanuló gyakorlatok által ismerje meg, hogy hogyan is néz ki Erdély etnikai összetétele és ezen belül, hogyan oszlik meg a magyarság Erdély területén belül. A diák ismerje meg az Erdélyen belüli régiókat. Tanulja meg, mely régió, milyen megyékből áll. (Fontos, hogy ne keverjék össze a manapság gyakrabban használt közigazgatási régiókkal!) A diák legyen képes felismerni saját közösségét és ismerje meg annak etnikai összetételét.

1.2. A tanítási óra képzési célja:

- digitális készségek fejlesztése
- ok-okozati összefüggések felismerése
- gondolkodási készség fejlesztése
- térképi tájékozódás és térképolvasás fejlesztése

- A tanuló legyen képes kinyerni a számára szükséges információkat a térképről és az adatbázisból, és tudja értelmezni azokat.

1.3. A tanítási óra nevelési célja:

- Csapatmunkában való személyes részvétel fejlesztése

- Egymásra figyelés fejlesztése
- Honismeret és ezáltal a hazaszeretet elmélyítése
- Interkulturális szemlélet fejlesztése

1.4. Oktatási követelmények:

a. Fogalmak:

- új fogalmak: paritásos kisebbség, szórvány, térszerkezet
- megerősítendő fogalmak: etnikum, megyék, és régiók megnevezése, népesség

b. Folyamatok: pl. a népességszám alakulásai és az azokat befolyásoló tényezők

c. Összefüggések: pl. a népesség összetétele és a helyzet közötti összefüggések

d. Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek: pl. a kisebbség asszimilálódásának nagyobb mértéke a szórványban

e. Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek: digitális kompetenciák, anyanyelven folytatott kommunikáció, szociális és állampolgári kompetencia, tájékozódási készség

f. Főbb tanulói tevékenységek: egyéni felfedezés, csoportmunka, ismétlés

2. Felhasznált eszközök: számítógépek, vetítő, cetlik, munkalapok, doboz

Felhasznált platformok:

- <http://statisztikak.erdelystat.ro/vizualizaciok/erdely-etnikai-terszerkezete/1>
- <http://statisztikak.erdelystat.ro/adatlapok/simenfalva/1445>

3. Mellékelt eszközök (a táblázat után): térkép Románia etnikai szerkezetéről, munkalap

Idő	Óra mozzanata	A tanár tevékenysége	A diák tevékenysége	Eszközök/ Platformok	Megjegyzés
2'	Az óra szervezése	Köszönés, hiányzók beírása, vetítő elindítása	Jelentés, felállítás, számítógépek elindítása, minden gyerek külön számítógépen kezd el dolgozni.		
3'	Ráhangolódás, Az óra témájának bevezetése	<p>Irányított beszélgetés által ismétlést folytat a tanár a diákokkal.</p> <p>A tanár Románia etnikai összetételéről mutat egy térképet a gyerekeknek (1. melléklet)</p> <p>A tanár rávezeti a gyerekek figyelmét arra, hogy Erdély mennyire összetett etnikai szempontból. Elmondja, hogy ezt a területet fedezik fel ezen az órán az Erdélystat által készített interaktív térkép és adattár segítségével, amely a népszámlálások adatait dolgozza fel.</p>	<p>A gyerekek elmondják, hogy mi az, amire emlékeznek.</p> <p>A gyerekek meg kell határozniuk, hogy milyen etnikumok élnek Romániában és ezek az ország melyik felén élnek.</p>	Vetítő	Fontos, hogy ez előtt legyen egy olyan óra a gyerekekkel, amikor bevezetjük a demográfiai és népességföldrajzi alapokat, és beszélünk Románia népességéről, mert ha egy részét már tanulták is korábban, valószínűleg sokaknak már elveszett a feledés homályában.
4'	A platform felfedezése	<p>A tanár elmondja, hogy hogyan találják meg a platformot.</p> <p><i>Böngészőbe beírjuk, hogy Erdélystat → rálépünk az első találatra → a statisztikák</i></p>	<p>A gyerekek megkeresik az utasítás alapján „Erdély etnikai térszerkezete” interaktív térkép és adattárat.</p> <p>A gyerekek megpróbálják önállóan</p>	Számítógép Vetítő	http://statisztikak.erdelystat.ro/vizualizaciok/erdely-etnikai-terszerkezete/1

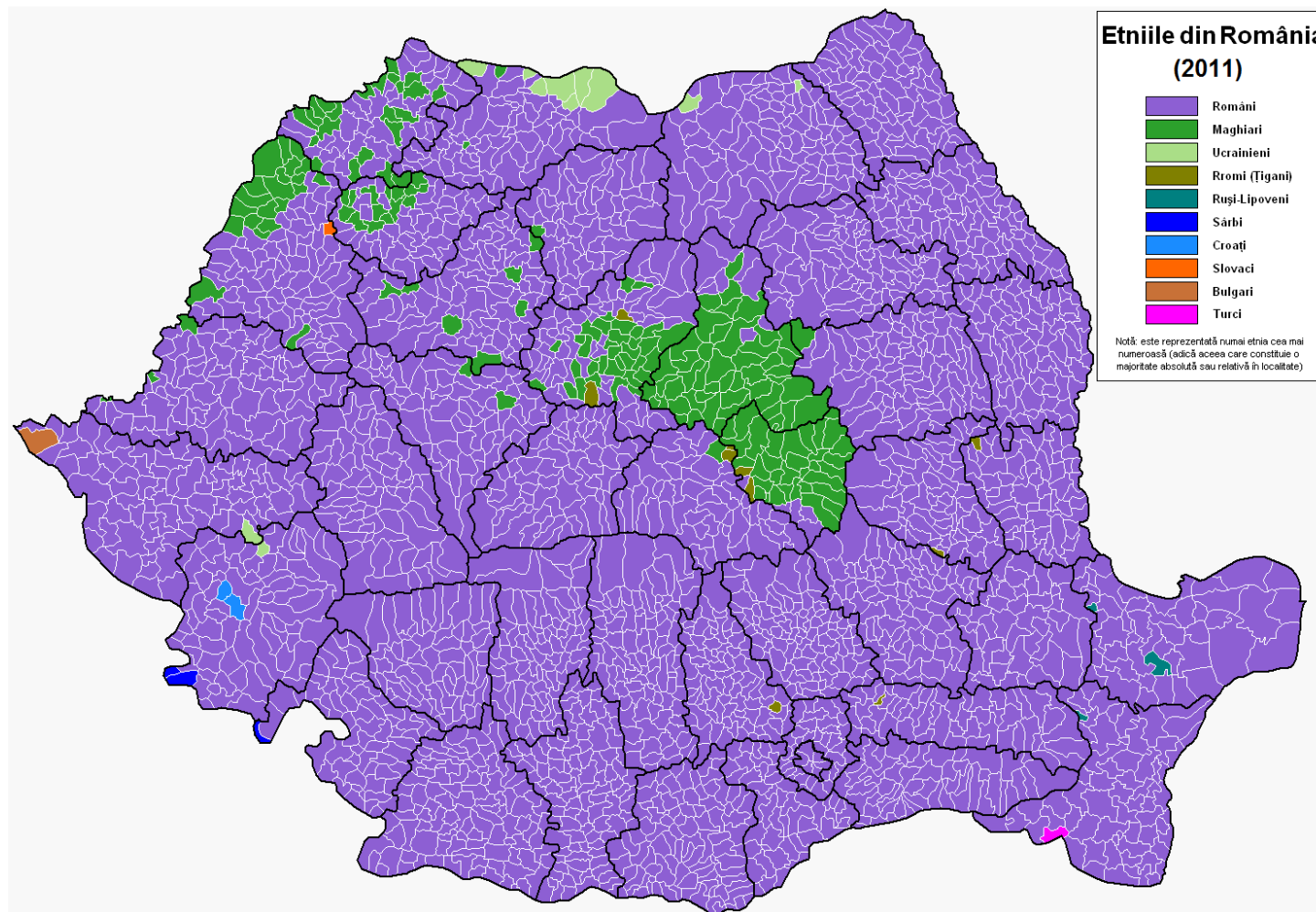
		<p><i>lehetőségre → a felül megjelenő menüsorból rákattintunk a Vizualizációk menüpontra és ott kiválasztjuk az Erdély etnikai térszerkezete lehetőséget.</i></p> <p>A tanár kivetítő segítségével lépésről lépésre bemutatja az Erdélystat oldalán elérhető <i>Erdély etnikai térszerkezete</i> interaktív térkép és adattárát.</p>	<p>felfedezni az oldalt.</p> <p>Ezt követően közösen megbeszéljük, hogy ki mit fedezett fel, mire jött rá önmagától.</p> <p>A diákok a tanárral párhuzamosan próbálják változtatni a különböző beállítási lehetőségeket az oldalon.</p>		
18'	<p>Csoportmunka</p> <p>Fedezzük fel Erdély régióit</p>	<p>A gyerekeket 6 csoportra osztom, amelyekben különböző képességű gyerekeket osztok.</p> <p>Minden csoport kap 1-1 munkalapot, amelyet közösen kell kitölteniük. (2. melléklet)</p> <p>A tanár folyamatosan végig kíséri a csapatok munkáját és segít, ahol elakadás vagy kérdés van.</p> <p>Értékeli az elért eredményeket, a jól szervezett csoportmunkát.</p>	<p>Minden csoport húz egy-egy cetlit. Minden csoport az általa húzott régióval fog foglalkozni az elkövetkezendőkben és azzal kapcsolatosan oldja meg a kapott feladatokat.</p> <p>A gyerekek összeülnek és megbeszélik, hogy kinek mi lesz a feladata, és mikor mindenki elvégzi az ő feladatát, együtt kitöltik a munkalapot és bemutatják a társaiknak az eredményeiket.</p>	<p>6 cetli egy-egy régió nevével és egy kosárka/doboz/kalap, amelyből húznak a gyerekek</p> <p>Munkalapok (2. melléklet)</p> <p>Számítógép</p>	<p>Fontos figyelni rá, hogy a csapatokban mindenkinek legyen saját feladata és tudja is, hogy mi az.</p> <p>A jó munka pluszpontokkal díjazható.</p>

6'	Egyéni munka Otthonunk megismerése	<p>Miután mindenki végzett a bemutatással egyénileg folytatódik a felfedezés. Arra kérem a diákokat, hogy foglalják el eredeti helyüket és keresse meg mindenki az otthonát: először szűrje ki Székelyföldet, majd Hargita megyét és végül keresse meg Siménfalva községet. Milyen kategóriába tartozik a község?</p> <p>Mit vesznek észre hogyan alakult a község összetétele 1977 és 2011 között?</p> <p>Innen a tanár átirányítja a gyermekeket a település adatlapjára, elmondja és megmutatja nagyvonalakban az Erdélystat adatbázisát, és kiemeli a SociRoMap felmérését, amely teljesen megváltoztatja a település etnikai összetételéről alkotott képet. Itt a tanár ki kell térjen arra, hogy ez miért van így és mi ennek a következménye.</p>	<p>A gyerekek megkeresik saját községüket, majd megfigyelik a hozzá tartozó adatokat. Megvizsgálják, hogy hogyan változott a község összetétele 1977 és 2011 között.</p> <p>A diákok átlépnek a település adatlapjára és felfedezik a tanárral párhuzamosan.</p>		<p>Azért csak nagyvonalakban mutatjuk meg az adatbázist, mert a következő órákon még fogjuk ezt az adatbázist használni, hiszen fontos társadalomföldrajzi adatokat rejt az adattár. Ez érdekesebbé és közelebbivé, elképzelhetőbbé teszi ezeket az adatokat, vagy akár ezekből egy diagram elkészítése a</p>
6'					

					száraz elméletet is feldobhatja.
4'	Összefoglalás	Irányított beszélgetés során összegezzük a mai órán tanultakat. Minden gyerek kap egy cetlit, amelyre visszajelzéseket írnak a mai óráról.	A gyerekek röviden 1-2 mondatban leírják, hogy mi az, ami tetszett, és mi az, ami nem a mai órán vagy az adatbázisban.	Kis cetlik	
2'	Befejezés	Óra szóbeli értékelése, Számítógépek ellenőrzése, elköszönés	Számítógépek kikapcsolása, teremrendezés		A jól dolgozó diákok szóban és akár pluszponttal történő dicsérete.

Mellékletek

1. Melléklet: Románia etnikai szerkezete

(forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Rom%C3%A1niai_magyarok#/media/F%C3%A1jl:Romania_harta_etnica_2011.PNG)

2. Melléklet

Munkalap

1. A régió neve, amellyel foglalkoztok:
2. Keressétek meg és soroljátok fel ide azokat a megyéket, amelyek ezt a régiót alkotják:
3. Írjátok le a régió 2011-es etnikai összetételét (Mi jellemzi a terület etnikai összetételét? Van-e egyértelmű többség, ha igen, akkor kik? Milyen arányban és hol vannak jelen a magyarok a területen? És bármi, amit még megfigyeltek a területekről?)
4. Milyen változásokat figyeltetek meg 1977 és 2011 között a területen?
5. A régió legnépesebb városa:
6. Itt él a legtöbb magyar: